

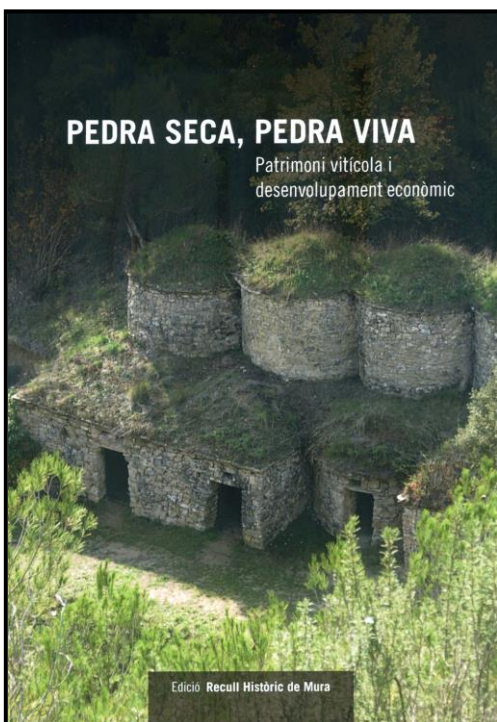
ressò mont-roigenc

COMARCA DEL BAGES: UNS AJUNTAMENTS DECIDITS A PROMOCIONAR LA PEDRA SECA (IGUAL QUE A MONT-ROIG!)

Martí Rom
www.martirom.cat

08-11-2017

Del 20 al 22 d'octubre proppassats, s'ha dut a terme en tres municipis de la comarca del Bages la "IX Trobada d'Estudis per a la Preservació del Patrimoni de la Pedra Seca als Països Catalans". Aquestes "Trobades" es fan cada dos anys a diversos indrets dels Països Catalans. Per exemple, el 2015 van anar a Calaceit, el 2013 a Les Preses / Olot, el 2011 a Vilafranca del Maestrat... Estan organitzades per l'Associació per la Pedra Seca i l'Arquitectura Tradicional, de la qual l'Esther Bargalló n'és la vicepresidenta i jo el vocal de relacions institucionals.

Aquest any la seu han estat tres pobles del Bages: El Pont de Vilomara, Mura i Talamanca, que tenen un important nombre de tines de pedra seca. Aquestes són construccions, sovint del segle XIX, que s'han conservat fins als nostres dies i que permetien elaborar el vi en les pròpies finques, a tocar de les vinyes. Normalment, en terrenys situats en valls o pendents de turons relativament llunyans dels nuclis de població i sense gairebé camins de carro que permetessin dur fàcilment i ràpida la verema. Aquestes tines exteriorment són de pedra seca i recobertes a l'interior amb cairons vidriats.

Ha sigut un veritable plaer i un estímul per a d'altres indrets, poder escoltar els alcaldes dels tres municipis descriure apassionadament aquests elements del seu patrimoni cultural, posant en valor la rellevància que havien tingut en la difícil economia local de les seves poblacions durant el segle XIX i, fonamentalment, l'entusiasme amb què enumeraven les moltes i diferents tasques que han fet aquests darrers anys per elaborar un ambiciós projecte de turisme cultural.

És important esmentar els habitants que tenen aquests pobles, segons dades del 2016: El Pont de Vilomara i Rocafort (3.724), Mura (219) i Talamanca (186). L'escassa demografia i les dificultats d'aquests indrets, no són res quan hi ha unes veritables ganes de promocionar la teva terra, de donar-la a conèixer arreu.

Amb els reduïts mitjans que tenen han sigut capaços de cercar ajuts, tan materials com de col·laboració, del Consell comarcal, de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat. Han elaborat un pla director integral de promoció, han restaurat diversos grups de tines, han arranjat camins per facilitar-hi l'accés... Han trobat recursos econòmics per encarregar a diverses persones que desenvolupessin tot aquest ambiciós projecte. I finalment, ens explicaven joiosos que la Generalitat (com a nosaltres l'any passat), els ha acceptat la proposta de nomenar "*Bé cultural d'interès nacional*" (BCIN), en la categoria de Zona d'Interès Etnològic a alguns d'aquests grups de tines; probablement això serà oficial a inicis del 2018.

En canvi a Mont-roig, l'Esther Bargalló i jo, des del 2004, hem fet tot el treball de recerca, catalogació i difusió de les barraques del nostre terme municipal sense cap més ajut que el d'alguns companys. També, gràcies al Centre Miró, s'ha pogut finançar, entre d'altres, els fulletons de la ruta de les barraques de Mont-roig. Fulletons que sempre hem ofert a les oficines de Turisme de l'Ajuntament.

Entre d'altres actuacions, el 2006 es va fer un documental, i el 2007 es va publicar un llibre i un web.

El Grup Barracaire-Centre Miró de Mont-roig ha anat restaurant, generalment un cop cada any, i amb l'ajut del GEPEC i de l'AVMR de Mont-roig, 10 barraques. En el cas d'una d'elles que presentava una actuació rellevant i que va caldre contractar persones especialitzades, es va poder fer pel suport econòmic del Centre Miró i de l'Associació de Veïns Muntanya Roja (AVMR).

Amb la gestió del tinent d'alcalde Miquel Anguera, l'Ajuntament va aprovar, el 28 de maig del 2008, que les barraques de Mont-roig fossin declarades "*Bé Cultural d'Interès Local*" (BCIL).

Finalment, després d'un treball de molts mesos treballant en un ampli dossier, el 2016 vam aconseguir que cinc barraques de Mont-roig fossin declarades "*Bé cultural d'interès nacional*" (BCIN), en la categoria de Zona d'Interès Etnològic.

Tot aquest treball de posar en valor el patrimoni arquitectònic de la pagesia de Mont-roig i d'expandir d'una manera important el seu coneixement arreu, ha estat fet a cost zero. No ha costat ni un euro a l'Ajuntament.

Quan ja fa un any i mig de la publicació al Diari Oficial de la Generalitat del BCIN (19 d'abril de 2016) encara no hem rebut ni una carta, ni una simple trucada telefònica d'algú de l'equip de govern de l'Ajuntament de Mont-roig agraint el treball realitzat. Vull que quedi clar que, a hores d'ara, no demano cap reconeixement particular. Ja estaria content que en endavant es vetlli i es promoció aquest patrimoni.

El treball de la pedra seca fet a Mont-roig ha estat reconegut per moltes institucions culturals de Catalunya. Per exemple, Reus, capital de la Cultura Catalana 2017, n'ha volgut fer una exposició temàtica. El que no saben és que l'han fet unes poques persones amb un Ajuntament que, sovint, no solament no hi ha ajudat sinó que, a més, ha anat posant pals a les rodes.